

ԻՐԱԶԵԿՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

«ՄԻԿՐՈՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ»

Ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի համար

2020 թվականի հունվարի 1-ից ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը, որոնց նախորդ հարկային տարվա ընթացքում գործունեության բոլոր տեսակների մասով իրացման շրջանառությունը չի գերազանցել 24 միլիոն դրամը, կարող են համարվել միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտներ:

1. ՈՎՔԵՐ ՉԵՆ ԿԱՐՈՂ ՀԱՄԱՐՎԵԼ ՄԻԿՐՈՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐ

1) բանկերը, վարկային կազմակերպությունները, ապահովագրական ընկերությունները, ներդրումային ընկերությունները, արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված մասնակիցները, գրավատները, արտարժույթի առք ու վաճառքի, արտարժույթի դիլերային-բրոկերային առք ու վաճառքի գործունեություն իրականացնողները, ներդրումային ֆոնդերը, ֆոնդերի կառավարիչները, վճարահաշվարկային կազմակերպությունները, նոտարները, խաղատների, շահումով խաղերի կամ վիճակախաղերի կազմակերպման գործունեություն իրականացնողները:

2) հետևյալ ծառայություններ մատուցող կամ աշխատանքներ կատարող ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը՝

- խորհրդատվական,
- իրավաբանական,
- հաշվապահական,
- աուդիտորական,
- ինժեներական,
- գովազդային,
- դիզայներական,
- մարկետինգային,
- թարգմանչական,
- փորձագիտական,
- բժշկական,
- ատամնատեխնիկական,
- տեղեկատվության մշակման (այդ թվում՝ տեղեկատվության հավաքման ու ընդհանրացման) և փոխանցման (հաղորդման),
- գիտահետազոտական,
- փորձարարական-կոնստրուկտորական,
- փորձարարական-տեխնոլոգիական (տեխնոլոգիական),
- Երևան քաղաքի վարչական սահմաններում հանրային սննդի ոլորտում գործունեություն իրականացնողները (բացառությամբ ՀՀ հարկային օրենսգրքի հավելված 3-ով նախատեսված՝ զբոսաշրջային տների միջոցով մատուցվող՝ հյուրանոցային ծառայությունների հետ անմիջականորեն կապված՝ հանրային սննդի (նախաճաշ, ճաշ, ընթրիք) ոլորտի գործունեության):

Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտներ չեն կարող համարվել նաև սույն կետում նշված աշխատանքներին կամ ծառայություններին համանման այլ աշխատանքներ կատարողները կամ ծառայություններ մատուցողները:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Աշխատանքների կամ ծառայությունների բնորոշումն իրականացվում է ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարի 19.09.2013թ. N874-Ն հրամանով հաստատված՝ Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվող՝ տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչին համապատասխան:

Աշխատանքը կամ ծառայությունը համարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքի համապատասխան հոդվածում, մասում, կետում կամ ենթակետում նշված այլ աշխատանքին կամ ծառայությանը համանման, եթե այն ընդգրկված է Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվող՝ տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի այն դասում, որում ընդգրկված են համապատասխանաբար՝ տվյալ հոդվածում, մասում, կետում կամ ենթակետում նշված այլ աշխատանքը կամ ծառայությունը:

ՕՐԻՆԱԿ 1.

Անհատ ձեռնարկատերը մատուցում է համակարգչային տեխնիկական միջոցների մշակման և նախագծման ծառայություններ: Նշված ծառայությունները ներառված են ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարի 19.09.2013թ. N874-Ն հրամանով հաստատված՝ Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվող տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի «62.02՝ Խորհրդատվական գործունեություն համակարգչային տեխնոլոգիաների բնագավառում» դասում:

Հետևաբար, հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ համակարգչային տեխնիկական միջոցների մշակման և նախագծման ծառայությունները Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի համաձայն բնորոշվում են որպես խորհրդատվական կամ դրան համանման ծառայություններ՝ նշված ծառայությունները մատուցող անհատ ձեռնարկատերը 2020թ. հունվարի 1-ից չի կարող համարվել միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ:

Քաղվածք

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի

62.02 Խորհրդատվական գործունեություն համակարգչային տեխնոլոգիաների բնագավառում

62.02.0 Խորհրդատվական գործունեություն համակարգչային տեխնոլոգիաների բնագավառում

Այս ենթադասը ներառում է համակարգչային տեխնիկական միջոցների, ծրագրային ապահովման և կապի տեխնոլոգիաների ինտեգրված համակարգչային համակարգերի մշակումը և նախագծումը: Այստեղ ներառվում են նաև օգտվողների ուսուցման հետ կապված ծառայությունները:

Բացառվում է՝

- համակարգչային տեխնիկական միջոցների կամ ծրագրային ապահովման առևտուրը, տես 46.51, 47.41

- համակարգիչների տեղադրումը, տես 33.20

- սպառողի պահանջներին համապատասխան անհատական համակարգիչների հավաքումը, տես 62.09

- ծրագրային ապահովման տեղադրումը, խափանման դեպքում ծրագրային ապահովման վերականգնումը, տես 62.09

ՕՐԻՆԱԿ 2.

Ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունը մատուցում է հեղինակային իրավունքի գրանցման հետ կապված փաստաթղթերի պատրաստման ծառայություններ: Քանի որ նշված ծառայությունները ներառված են Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի «62.10՝ Իրավաբանական գործունեություն» դասում, հետևաբար՝ դրանք բնորոշվում են որպես իրավաբանական ծառայություններ և կազմակերպությունը չի կարող համարվել միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ:

Քաղվածք

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի

62.10 Իրավաբանական գործունեություն

62.10.0 Իրավաբանական գործունեություն

Այս ենթադասը ներառում է՝

- քրեական գործերի քննության ընթացքում փաստաբանական գործունեություն՝ հեղաքննության, նախաքննության և դատական քննության մարմիններում այլ անձանց շահերի պաշտպանություն, քրեական, քաղաքացիական, աշխատանքային, վարչական, վարչարարական վեճերի քննության ընթացքում խորհրդատվությունների տրամադրում և ներկայացուցչություն

- իրավաբանական խորհրդատվական ծառայությունների մատուցում, իրավաբանական անձանց պետական գրանցման, արտոնագրային և հեղինակային իրավունքի գրանցման հետ կապված փաստաթղթերի, պայմանագրերի, համաձայնագրերի և այլ իրավաբանական բնույթի փաստաթղթերի պատրաստում

- նոտարների, արբիտրաժային տրիբունալի, դատական փորձագետների, սնանկության գործերով կառավարիչների ծառայություններ

Բացառվում է՝

- արդարադատության բնագավառում գործունեությունը, տես 84.23

3) առևտրական գործունեություն իրականացնող հետևյալ կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը.

- Երևան քաղաքի վարչական սահմաններում առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը,

- Երևան քաղաքի վարչական սահմաններից դուրս՝ առևտրի իրականացման վայրերում, առևտրի կենտրոններում և տոնավաճառներում առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը,

- անձնական օգտագործման ավտոմեքենաների առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը,

- էլեկտրոնային առևտրի շրջանակներում առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը,

- կազմակերպություններին կամ անհատ ձեռնարկատերերին ապրանքների մատակարարման գործարքներ իրականացրած՝ առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը,

4) «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 19.7-րդ և 19.8-րդ հոդվածներով սահմանված գործունեության տեսակներով զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը՝ այդ գործունեության տեսակների մասով,

5) հարկային տարվա ընթացքում հսկիչ դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների երրորդ խախտումը կատարած կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը՝ խախտումն արձանագրելու օրվանից մինչև այդ օրը ներառող հարկային տարվան հաջորդող հարկային տարվա ավարտը,

6) փոխկապակցված համարվող կազմակերպությունները և ֆիզիկական անձինք, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նրանց փոխկապակցված կազմակերպությունները և (կամ) ֆիզիկական անձինք հարկային մարմին են ներկայացրել գործունեությունը դադարեցնելու մասին հայտարարություն և հայտարարությունը ներկայացնելու օրվանից հետո, իսկ հայտարարությունում գործունեությունը դադարեցնելու այլ օր նշելու դեպքում՝ այդ օրվանից հետո փաստացի գործունեություն չեն իրականացրել,

7) փոխկապակցված համարվող կազմակերպությունները և ֆիզիկական անձինք, եթե հարկային մարմնի ղեկավարի որոշմամբ փոխկապակցված ճանաչված առևտրային կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց նախորդ հարկային տարվա կամ ընթացիկ հարկային տարվա ընթացքում գործունեության բոլոր տեսակների մասով իրացման շրջանառությունների հանրագումարը գերազանցում է 24 միլիոն դրամը,

8) համատեղ գործունեության պայմանագրի, ինչպես նաև ապրանքների մատակարարման՝ կոմիսիայի կամ ապրանքների մատակարարման՝ գործակալի անունից հանդես գալու պայման նախատեսող գործակալության պայմանագրի կողմ հանդիսացող կազմակերպությունները և ֆիզիկական անձինք:

2. ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված պայմաններին բավարարող ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտներ են համարվում հետևյալ դեպքերում և ժամկետներում.

1) տվյալ հարկային տարվա հունվարի 1-ից մինչև տվյալ հարկային տարվա ավարտը (բացառությամբ հարկային տարվա ընթացքում շրջանառության հարկ վճարող համարվելու կամ հարկային տարվա ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու դեպքերի), **եթե հարկ վճարողը մինչև տվյալ հարկային տարվա փետրվարի 20-ը ներառյալ** հարկային մարմին է ներկայացրել հարկային մարմնի հաստատած ձևով՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն.

2) հարկային տարվա ընթացքում պետական գրանցում ստացած առևտրային կազմակերպությունը կամ որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառված ֆիզիկական անձը՝ համապատասխանաբար (բացառությամբ հարկային տարվա ընթացքում շրջանառության հարկ վճարող համարվելու կամ հարկային տարվա ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու դեպքերի), **որպես կազմակերպություն պետական գրանցման կամ որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառման օրվանից** մինչև տվյալ հարկային տարվա ավարտը, **եթե** հարկ վճարողը մինչև համապատասխանաբար՝ **որպես կազմակերպություն պետական գրանցման կամ որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառման օրվան հաջորդող 20-րդ օրը ներառյալ** հարկային մարմին է ներկայացրել հարկային մարմնի հաստատած ձևով՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն:

3) **մինչև հարկային տարվա փետրվարի 20-ը ներառյալ գործունեություն չիրականացրած (գործունեությունը դադարեցրած) առևտրային կազմակերպությունը կամ անհատ ձեռնարկատերը գործունեությունը վերսկսելու օրվանից** մինչև տվյալ հարկային տարվա ավարտը (բացառությամբ հարկային տարվա ընթացքում շրջանառության հարկ վճարող համարվելու կամ հարկային տարվա ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու դեպքերի), **եթե** հարկ վճարողը **մինչև գործունեությունը վերսկսելու օրվան հաջորդող 20-րդ օրը ներառյալ** հարկային մարմին է ներկայացրել հարկային մարմնի հաստատած ձևով՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն.

4) **մինչև տվյալ հարկային տարին սկսվելը պետական հաշվառումից դուրս եկած անհատ ձեռնարկատերը տվյալ հարկային տարում կրկին որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառվելու օրվանից** մինչև հարկային տարվա ավարտը (բացառությամբ հարկային տարվա ընթացքում շրջանառության հարկ վճարող համարվելու կամ հարկային տարվա ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու դեպքերի), **եթե** հարկ վճարողը **մինչև կրկին որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառվելու օրվան հաջորդող 20-րդ օրը ներառյալ** հարկային մարմին է ներկայացրել հարկային մարմնի հաստատած ձևով՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն.

5) **հարկային տարվա ընթացքում պետական հաշվառումից դուրս եկած անհատ ձեռնարկատերը տվյալ հարկային տարում կրկին որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառվելու օրվանից** մինչև հարկային տարվա ավարտը

(բացառությամբ հարկային տարվա ընթացքում շրջանառության հարկ վճարող համարվելու կամ հարկային տարվա ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու դեպքերի), **եթե հարկ վճարողը մինչև կրկին որպես անհատ ձեռնարկատեր հաշվառվելու օրվան հաջորդող 20-րդ օրը ներառյալ** հարկային մարմին է ներկայացրել հարկային մարմնի հաստատած ձևով՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն, **բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհատ ձեռնարկատերը տվյալ հարկային տարվա ընթացքում՝ մինչև պետական հաշվառումից դուրս գալը, համարվել է շրջանառության հարկ վճարող կամ համարվել է ԱԱՀ վճարող:**

Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարության ձևը հաստատված է ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի 27.08.2019թ. «Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունների, անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ արտոնագրի և միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտի իրացման շրջանառության վերաբերյալ հաշվետվության ձևերը հաստատելու մասին» N558-Ն հրամանի N1 հավելվածով:

3. ՄԻԿՐՈՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՐԿԵՐԻ ԵՎ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՈՒՄԸ ԵՎ ՎՃԱՐՈՒՄԸ

Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտներն ազատվում են միկրոձեռնարկատիրության մասով առաջացող բոլոր **պետական հարկերի** հաշվարկման և պետական բյուջե վճարման պարտավորությունից (այդ թվում՝ որպես հարկային գործակալ՝ հարկը հաշվարկելու, պահելու և պետական բյուջե փոխանցելու պարտավորությունից, ինչպես նաև շահութահարկի կանխավճարների կատարման պարտավորությունից), **բացառությամբ՝**

1) Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող (այդ թվում՝ ԵՏՄ անդամ պետություններից) ապրանքների մասով սահմանված կարգով հարկերի հաշվարկման և պետական բյուջե վճարման պարտավորությունից.

2) միկրոձեռնարկատիրության մեջ ներգրավված վարձու աշխատողներին հարկային գործակալի կողմից վճարվող (հաշվարկվող) հարկվող եկամուտներից յուրաքանչյուր վարձու աշխատողի համար ամսական 5 հազար դրամի չափով եկամտային հարկ հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունից (այդ թվում՝ ոչ ամբողջական ամսվա համար), որը այդ եկամուտների մասով համարվում է եկամտային հարկի գծով վերջնական հարկային պարտավորություն.

3) ակցիզային հարկի, բնապահպանական հարկի և (կամ) ճանապարհային հարկի հաշվարկման և պետական բյուջե վճարման պարտավորությունից:

Պետական հարկերի տեսակներն են՝ ավելացված արժեքի հարկը (ԱԱՀ), ակցիզային հարկը, շահութահարկը, եկամտային հարկը, բնապահպանական հարկը, ճանապարհային հարկը, շրջանառության հարկը:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտները չեն ազատվում տեղական հարկերից, պետական վճարներից, տեղական վճարներից:

Մասնավորապես, միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտները ֆիզիկական անձանց վճարման ենթակա (վճարված) եկամուտներից որպես հարկային գործակալ **սոցիալական վճարները** և **դրոշմանիշային վճարները** հաշվարկում են ընդհանուր սահմանված կարգով:

Բացառապես միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվող անհատ ձեռնարկատերերը, որպես ինքնազբաղված անձ, սոցիալական վճար կատարում է կամավորության սկզբունքով, իսկ դրոշմանիշային վճարը՝ ընդհանուր սահմանված կարգով:

4. ՄԻԿՐՈՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐ ՆԵՐԿԱՅԱՅՆԵԼԸ

4.1 Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվող ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը մինչև հարկային տարվան **հաջորդող հարկային տարվա փետրվարի 1-ը ներառյալ** սահմանված կարգով հարկային մարմին են ներկայացնում հաշվետվություն՝ նախորդ հարկային տարվա ընթացքում գործունեության բոլոր տեսակների մասով իրացման շրջանառության վերաբերյալ:

Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտի իրացման շրջանառության վերաբերյալ հաշվետվության ձևը հաստատված է ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի 27.08.2019թ. «Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունների, անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ արտոնագրի և միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտի իրացման շրջանառության վերաբերյալ հաշվետվության ձևերը հաստատելու մասին» N558-Ն հրամանի N4 հավելվածով:

4.2 Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվող կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը **մինչև յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ** սահմանված կարգով հարկային մարմին են ներկայացնում եկամտային հարկի հաշվարկ՝ միկրոձեռնարկատիրությունում ներգրավված վարձու աշխատողների համար:

Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտներն **ազատվում են** հարկային մարմին ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված **այլ հարկային հաշվարկներ** ներկայացնելուց, բացառությամբ՝

1) ԵՏՄ անդամ պետություններից Հայաստանի Հանրապետության տարածք ԵՏՄ ապրանքի կարգավիճակ ունեցող ապրանքների ներմուծման դեպքում ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված փաստաթղթերի.

2) սահմանված սահմանափակումներից որևէ մեկի խախտմամբ դուրս գրված հարկային հաշվում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարն արտացոլող՝ ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկի.

3) սահմանված կարգով ակցիզային հարկ վճարող համարվելու դեպքում՝ մինչև հաշվետու ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ հարկային մարմին ներկայացվող՝ ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի միասնական հաշվարկի.

4) բնապահպանական հարկի և բնօգտագործման վճարների միասնական հարկային հաշվարկի:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտները չեն ազատվում ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված տեղեկությունների, հաշվետվությունների, որպես հարկային գործակալ նոր աշխատողի գրանցման հայտերի ներկայացման պարտավորությունից:

Մասնավորապես, միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտները պարտավոր են Կառավարության սահմանած կարգով հարկային մարմին ներկայացնել Կառավարության սահմանած ցանկում ընդգրկված առանձին ապրանքների արտադրության և շրջանառության ֆիզիկական ծավալների, իրացման փաստացի գների (այդ թվում՝ միջին), ինչպես նաև կատարված աշխատանքների, մատուցված ծառայությունների ծավալների և դրանց փաստացի գների (այդ թվում՝ միջին) վերաբերյալ հաշվետվություններ:

Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտների կողմից հաշվարկային փաստաթղթերը դուրս են գրվում ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված ընդհանուր կարգով:

Միկրոձեռնարկատիրության համակարգի վերաբերյալ դրույթները ներկայացված են ՀՀ հարկային օրենսգրքի 56-րդ գլխում: